

Amor del meu cor - Gabriel Tallent

El que em va dur a llegir *Amor del meu cor* va ser la meua confiança en el criteri de l'editorial i no pas el títol o la coberta del llibre, que podrien correspondre al subgènere romàntic. La contracoberta dona pistes, però no solo llegir-la fins al final.

Al cap de poques pàgines vaig descobrir que el presumpte amor que esmenta el títol és el que sent un vidu obsessiu i violent, Martin, per la seva filla de catorze anys, Turtle. El títol anglès, *My absolute darling*, resulta prou inquietant, ja que el que caracteritza l'absolut és que pot passar per damunt de tots els límits, inclòs el de la vida -i també el de la mort. El parent més pròxim de Turtle, un avi alcohòlic que viu en una caravana sòrdida, considera que el ganivet amb el qual va degollar una colla de soldats enemics a la guerra de Corea és un bon regal per a una neta.

Pare i filla viuen en una casa aïllada, plena d'armes i municions, i proveïda de queviures per sobreviure-hi tres anys. Influïda pel pare, Turtle es mostra molt més interessada en pistoles i fusells que en aprendre el que li ensenyen a l'escola. La seva mestra, que ha detectat una introversió i una manca de confiança sospitoses, es preocupa per ella sense gaire èxit. Martin, obligat a reunir-se amb aquesta mestra i el director, els adreça el discurs que cap docent voldria sentir: "Els deures que li posen són avorrits. Vivim una època terrible i emocionant... Estem de ple en la sisena gran extinció... I encara els sorprèn que tingui el cap a una altra banda?... No podeu considerar patològic que s'avorreixi i es desmotivi amb un programa d'estudis tan pesat." Encara sort que no s'adonen que duu una pistola sota la camisa.

L'interès de la novel·la *Amor del meu cor* prové del narrador que, amb precisió i sensibilitat, proveeix el punt de vista d'una noia que sofreix abusos psicològics, físics i sexuals per part d'un pare absorbent. Ara bé, Turtle no es veu a si mateixa com la veiem nosaltres, com una víctima, sinó que assumeix en gran part el deliri del pare, que li mina dia a dia l'autoestima a còpia d'insistir en la presumpta manca de progressos d'ella. És cert que Turtle de tant en tant l'odia, però no el veu com una relació tòxica (si més no, no amb aquestes paraules ni amb aquesta claredat). El seu estat habitual és una frustració confusa i genèrica. En paraules de Gabriel Tallent: "Sent que la seva ànima és una tija de menta silvestre que creix en la foscor dels fonaments i s'escapoleix cap a un trau de llum entre els taulons de terra, àvida i afamada de sol."

Insegura, sense cap amic en qui confiar, decebuda de si mateixa, dependent de l'únic adult que coneix des de sempre, Turtle es refugia en les armes, una afició

fomentada per Martin, el qual la sotmet a proves més pròpies d'un marine que d'una col·legiala. L'educació familiar és més dura que l'espartana, ja que inclou dosis importants d'un sadisme que es disfressa d'exigència. Formada en la impietat i el coratge suïcida, Turtle s'escarrassa a comprendre la persona que més la maltracta: als seus ulls, els enormes defectes del seu pare es converteixen en debilitats menors. Se sent castigada justament, li sap greu que Martin es mostri decebut d'ella. Sap que el seu pare no és perfecte, però ell li repeteix tant que l'estima –també mentre la colpeja, i amb instruments més contundents que un puny- que no pot sinó creure-s'ho. En realitat, el veu com un déu, més exactament com el déu de Moisès, venjatiu i omnipotent. Si algú el critica, ella el defensa, i en el seu cas la defensa és pròxima a l'atac -i l'atac pot ser mortal.

Turtle, en definitiva, es debat entre les ganes de morir, la necessitat de complaure el seu pare i el desig d'escapar per sempre. Uns quants elements precipiten el clímax: la mort de l'avi, el contacte amb altres adolescents, un càstig especialment desproporcionat. Però el que l'acaba de decidir és que Martin porti a casa una nena més petita que ella, la qual li desperta un instint que fins llavors ignorava: el de protecció. Després que s'enfronti al pare per primera vegada, les dues nenes fugen amb la furgoneta. Llavors comencen quaranta pàgines que mereixen l'adjectiu *trepidant*, escenes d'un pànic que adopta la forma d'un combat entre soldats d'elit.

La contraportada esmenta dues novel·les recents que van esdevenir pel·lícules: *L'habitació* i *La carretera*. Certament, *Amor del meu cor* es pot entendre com la hibridació entre aquestes dues històries: la de la dona que defensa la filla davant un adult pervers, i la de l'home que recorre un món apocalíptic amb el seu fill (només que en el llibre de Gabriel Tallent, Martin és alhora el pare, el pervers i l'apocalipsi). El mèrit de l'autor és saber comunicar l'amor i l'odi que sent Turtle, l'enorme esforç que ha de fer quan decideix lluitar –literalment- contra el seu pare. Finalment, les ensenyances que Turtle ha rebut, la valentia i la familiaritat amb les armes de foc, són el que contribueix a la fi de Martin; recargolat com és, no podem excloure que aquest fos, precisament, el seu objectiu.

La novel·la m'ha fet pensar en altres ficcions: el film *Captain Fantastic* (Matt Ross, 2016), que també incorpora un vidu messiànic que comet errors greus amb els seus fills, si bé tant les intencions com el mètode d'ensenyament són més assumibles; la novel·la *Huckleberry Finn* (Mark Twain, 1884), també protagonitzat per un noi orfe de la mateixa edat que Turtle, amb un pare violent igualment castigat pel destí. Però potser

la relació més estreta la té amb *Ninja assassin* (James McTeigue, 2009), la història d'un orfe entrenat pel clan per matar, i que anys després posa fi al clan. No som gaire lluny de *Kill Bill*, una altra relació d'amor possessiu que es torna odi i que acaba amb un duel on el deixeble guanya el mestre (un mestre sadomasoquista que està orgullós de perdre perquè vol dir que tant ell com el deixeble han fet bé la feina). També aquí el tema de fons és més el poder que no pas l'amor, l'herència més que el duel, el perfeccionisme més que la supervivència.

L'absència d'autoritat estatal emparenta *Amor del meu cor* amb els westerns, mentre que la filosofia de l'autodefensa extrema l'acosta al trumpisme. El més difícil – igual que a *Captain Fantastic* – és l'epíleg, o sigui, la reinserció. Al capdavant, la pregunta de Martin no és només retòrica: “¿Com es puja una nena exactament en companyia de mitjamerdes obsessionats amb ells mateixos que han dilapidat i destruït el món en què hauria d'haver crescut?”

Gabriel Tallent va néixer el 1987 a New Mexico. La solapa del llibre explica que va ser criat amb dues mares, una de les quals és escriptora. *My absolute darling*, la seva primera novel·la, ha estat traduïda a més de vint llengües i ha obtingut un cert ressò, no exempt de polèmica, ja que alguna lectora s'ha preguntat si un home té dret a descriure el calvari d'una dona. Penso que la pregunta seria, més aviat, si l'ha descrit bé. La meua resposta és que sí, que ha sabut versemblantment ficar-se en el cap d'una víctima femenina, i que tenim la sort que el llibre hagi estat ben traduït al català. Stephen King ha escrit que Martin és un dels monstres humans més terroríficament creïbles que ha trobat en la ficció. També és cert que ens trobem davant la plasmació d'una nova feminitat, tan violenta com la de les protagonistes de Gillian Flynn.

(Després de llegir-lo, la coberta torna a tenir sentit. No només per les fulles i les ombres, sinó perquè, encara que Turtle es consideri lletja, tots els altres personatges la troben d'una estranya bellesa.)